

Original Article

Structural relationships between awareness of sports rights, social responsibility, team cohesion, and professional ethics in athletes

Bahram Gharib Azadi*

Master of Criminal Law and Criminology, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran.

Received: 20/10/2024, Accepted: 16/02/2025

*Corresponding Author: Bahram Gharib Azadi, Master of Criminal Law and Criminology, Go.C., Islamic Azad University, Gorgan, Iran, Email: bahramgharibazadi@gmail.com

How to Cite: Gharib Azadi, B. (2025). Structural relationships between awareness of sports rights, social responsibility, team cohesion, and professional ethics in athletes. *Journal of Management and Organizational Behavior in Sport*, 14(17), 98-115. In Persian.

Extended Abstract

Introduction

Professional sports demand more than technical skill and physical fitness; psychological, ethical, and social dimensions are crucial for athlete development and the integrity of sport. This study investigates the structural interrelationships among four key constructs: awareness of sports rights, social responsibility, team cohesion, and professional ethics in athletes. Understanding these connections is vital for enhancing athlete well-being, team performance, and fostering an ethical sporting culture.

Awareness of sports rights empowers athletes to understand their protections and advocate for social justice, a role historically exemplified by influential sports figures. Concurrently, social responsibility compels athletes and sports organizations to make positive societal contributions beyond their competitive endeavors. Team cohesion, characterized by shared goals and affective bonds, is fundamental to effective teamwork, communication, and collective success, as suggested by social information processing theory. Professional ethics, encompassing principles of integrity, fairness, and respect, guides athlete conduct and is essential for maintaining the sport's credibility against challenges like doping and exploitation. While the individual importance of these constructs is acknowledged, comprehensive research into their simultaneous structural interplay among athletes is limited. This study addresses this gap, aiming to elucidate these complex relationships and their implications for professional sports.

Methodology

This research utilized a descriptive, correlational design with structural equation modeling (SEM) to examine the proposed structural relationships. It was an applied field study employing a survey methodology. The population consisted of approximately 300 professional male basketball players in the Iranian Basketball Premier League (2023-2024 season). A convenience sample of 169 players was targeted, with 125 completed questionnaires ultimately analyzed.

Data were collected using four standardized Likert-scale questionnaires: the Professional Ethics Questionnaire (Cadotte, 2002; $\alpha=0.89$ in this study), the Awareness of Sports Rights Questionnaire (Torkfar et al., 1401/2022; $\alpha=0.89$), the Social Responsibility Questionnaire (Maignan & Ferrell, 2002; $\alpha=0.81$), and the Team Cohesion Questionnaire (Carless & DePaolo, 2000; $\alpha=0.84$). The validity of these instruments was confirmed. Data analysis involved descriptive statistics (mean, standard deviation) and SEM, conducted using SPSS and PLS software.

Results

The SEM analysis indicated a good fit for the proposed model examining the interrelationships of the four constructs. Key fit and reliability indicators, including Cronbach's alphas (all ≥ 0.81), composite reliability (all ≥ 0.86), Average Variance Extracted (AVE; all ≥ 0.51), and the Goodness of Fit (GOF) index (all components ≥ 0.621), were favorable, supporting the model's validity and reliability. R-

squared values indicated substantial variance explained for social responsibility (0.69), team cohesion (0.86), and professional ethics (0.88).

The structural model revealed significant positive relationships (all t-values > 1.96, $p < .001$ typically implied) among the variables:

- Awareness of sports rights demonstrated a strong positive impact on social responsibility ($\beta = 0.833$, $t = 24.107$).
- Awareness of sports rights positively influenced professional ethics ($\beta = 0.332$, $t = 3.636$).
- Awareness of sports rights also positively affected team cohesion ($\beta = 0.201$, $t = 1.977$).
- Social responsibility showed a significant positive effect on professional ethics ($\beta = 0.647$, $t = 7.428$).
- Social responsibility positively impacted team cohesion ($\beta = 0.270$, $t = 2.082$).
- Professional ethics had a significant positive influence on team cohesion ($\beta = 0.494$, $t = 2.964$).

These results confirm that all hypothesized direct paths within the model were statistically significant, highlighting a robust and interconnected network among awareness of sports rights, social responsibility, professional ethics, and team cohesion within the sample of professional athletes.

Discussion and Conclusion

This study's findings illuminate the significant and synergistic relationships between awareness of sports rights, social responsibility, team cohesion, and professional ethics among professional athletes. The research confirms that these constructs are not independent but rather form an interconnected system where the enhancement of one positively influences the others.

A critical finding is the substantial positive influence of awareness of sports rights on social responsibility, professional ethics, and team cohesion. Athletes knowledgeable about their rights and associated duties are better positioned to act responsibly towards society, adhere to ethical standards, and contribute to a cohesive team environment. This awareness serves as a foundation for proactive and positive engagement both on and off the field.

The study also validates the positive impact of social responsibility on professional ethics and team cohesion. Athletes who embrace social responsibility are more likely to demonstrate ethical conduct and foster stronger, more collaborative team relationships. This indicates that a sense of duty towards the community and team can translate into higher ethical standards and improved team dynamics.

Furthermore, the direct positive link from professional ethics to team cohesion emphasizes that an ethical framework is integral to building strong team bonds. Adherence to principles of fairness, respect, and integrity cultivates trust and mutual support, which are essential for team unity and success.

In conclusion, this research provides robust empirical evidence for the interconnectedness of awareness of sports rights, social responsibility, team cohesion, and professional ethics. The findings advocate for integrated approaches in athlete development, suggesting that educational programs and policies within sports organizations should aim to cultivate these four areas simultaneously. By doing so, sports institutions can contribute to the holistic development of athletes, promote a more ethical sporting culture, and enhance the positive societal impact of sports. While the study had limitations, such as convenience sampling and a cross-sectional design focused on one sport, its findings offer valuable insights and a basis for future longitudinal and broader research. Practical implications include the development of targeted educational workshops and supportive environments within sports federations and clubs to foster these essential attributes in athletes.

Keywords: Social responsibility, professional ethics, team cohesion, awareness of sports rights

Funding

The present study received no financial support from any institution or organization.

Conflicts of Interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We sincerely thank and appreciate all the athletes who cooperated in the present research.

روابط ساختاری آگاهی از حقوق ورزشی، مسولیت پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای در ورزشکاران

بهرام غریب آزادی*

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۷/۲۹، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۱/۲۸

* نویسنده مسئول: کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران، پست الکترونیکی: bahramgharibazadi@gmail.com

How to Cite: Gharib Azadi, B. (2025). Structural relationships between awareness of sports rights, social responsibility, team cohesion, and professional ethics in athletes. *Journal of Management and Organizational Behavior in Sport*, 14(17), 98-115. In Persian.

چکیده

تحقیق حاضر با هدف روابط ساختاری آگاهی از حقوق ورزشی، مسولیت پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای در ورزشکاران طراحی و اجرا گردید. تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی می باشد که از منظر هدف، جز تحقیقات کاربردی می باشد که به صورت میدانی انجام گردید. روش تحقیق حاضر از نظر روش گرد آوری داده ها، پیمایشی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی ورزشکاران حرفه‌ای مرد فعال در ورزش بسکتبال بودند که در لیگ برتر بسکتبال سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مشغول به فعالیت بودند که تعداد آنان بر اساس برآوردهای انجام شده حدود ۳۰۰ نفر بود. با توجه به جدول حجم نمونه مورگان، تعداد ۱۶۹ نفر بر اساس روش نمونه گیری در دسترس به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. در نهایت پس از پخش و جمع آوری پرسشنامه های پژوهش؛ تعداد ۱۲۵ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر پرسشنامه استاندارد بود. در تحقیق حاضر از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. در بخش آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده گردید. همچنین جهت بررسی عوامل تحقیق از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. کلیه روند تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر در نرم افزارهای SPSS و PLS انجام شد. مطابق با نتایج مدل پژوهش مشخص گردید که با توجه به میزان تی روابط مشخص گردید که تمامی روابط تحقیق به علت بالاتر بودن سطح تی از ۱/۹۶ معنادار می باشد. به صورتی که نتایج نشان داد که آگاهی از حقوق ورزشی بر مسولیت پذیری اجتماعی تاثیر معناداری دارد. همچنین آگاهی از حقوق ورزشی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی تاثیر معناداری دارد. نتایج همچنین نشان داد که مسولیت پذیری اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی تاثیر معناداری دارد. مطابق با نتایج مدل همچنین مشخص گردید که اخلاق حرفه‌ای بر انسجام تیمی تاثیر معناداری دارد. به منظور بررسی برآزش مدل پژوهش از شاخص‌های منتخب استفاده گردید.

کلمات کلیدی: مسولیت پذیری اجتماعی، اخلاق حرفه‌ای، انسجام تیمی، آگاهی از حقوق ورزشی

مقدمه

نیز تقویت می‌کند (استوروسکی^۴، ۲۰۱۴، ۱۳، ۱۳). مسئولیت اجتماعی در ورزش اهمیت زیادی دارد، زیرا ورزشکاران نه تنها نمادهای فردی و تیمی، بلکه نمایندگان جامعه نیز هستند. ورزشکاران با نشان دادن رفتارهای مسئولانه و اخلاق‌مدار، نقش الگو را در میان طرفداران و جامعه ایفا می‌کنند. این مسئولیت شامل احترام به حقوق دیگران، رعایت مقررات، ترویج ارزش‌هایی مانند صداقت، احترام و همبستگی است که تأثیر قابل توجهی در ارتقاء فرهنگ ورزشی و کاهش سواستفاده‌ها یا رفتارهای غیراخلاقی دارد (تواکلی^۵ و همکاران، ۲۰۲۲، ۳). از طرفی مسئولیت اجتماعی در ورزش شامل تعهدات اخلاقی ورزشکاران، تیم‌ها و سازمان‌ها برای مشارکت مثبت در جامعه است که فراتر از زمین بازی برای رسیدگی به مسائل اجتماعی مبرم و ترویج تغییرات مثبت گسترش می‌یابد. این مسئولیت نه تنها در سطوح محلی حیاتی است، بلکه نقش مهمی در سکولهای جهانی در طول رویدادهای ورزشی بزرگ مانند المپیک و جام جهانی فوتبال ایفا می‌کند، که فرصت‌های منحصر به فردی را برای حمایت از توسعه اجتماعی و عدالت از طریق طرح‌هایی مانند برنامه فوتبال برای امید فیفا فراهم می‌کند (کبادی^۶ و همکاران، ۲۰۲۴، ۴۴). ورزشکاران به طور فزاینده‌ای به عنوان عوامل قدرتمند تغییر اجتماعی شناخته می‌شوند. بسیاری از پلتفرم‌های خود برای حمایت از عدالت اجتماعی، پایداری محیطی و توانمندسازی جامعه استفاده می‌کنند. به عنوان مثال، لبرون جیمز بنیاد خانواده لبرون جیمز را تأسیس کرده است که هدف آن فراهم کردن فرصت‌های آموزشی برای کودکان محروم است و از این طریق بر جنبشی در جامعه ورزشی به سمت حمایت اجتماعی تأثیر می‌گذارد. فعالیت‌های امروزی در میان ورزشکاران با ظهور رسانه‌های اجتماعی دوباره احیا شده است و آنها را قادر می‌سازد تا

آگاهی از حقوق ورزشی به ویژه در زمینه عدالت اجتماعی و جنبش‌های حقوق مدنی به طور قابل توجهی تکامل یافته است. شخصیت‌های تاریخی مانند جکی رابینسون و محمدعلی نه تنها در ورزش خود عالی بودند، بلکه از پلتفرم‌های خود برای حمایت از تغییر استفاده کردند و نقش حیاتی ورزشکاران را در فعالیت‌های اجتماعی برجسته کردند (تواکلی^۱ و همکاران، ۲۰۲۲، ۳). امروزه ورزشکاران همچنان از دید خود برای رسیدگی به مسائل اجتماعی استفاده می‌کنند و از برابری و عدالت در اشکال مختلف حمایت می‌کنند. رویدادهایی مانند سلام قدرت سیاه در المپیک ۱۹۶۸ نشان داد که چگونه چهره‌های ورزشی می‌توانند اظهارات قدرتمندی علیه بی‌عدالتی بیان کنند و به نسل‌های آینده الهام بخشند تا از پلتفرم‌های خود برای حمایت استفاده کنند (یاروشنکو^۲ و همکاران، ۲۰۲۴، ۳). اجرای عنوان نهم همچنین موجب تغییر در ورزش شد و به زنان و دختران فرصت‌های برابر در رشته‌های دو و میدانی و آموزش اعطا کرد و بر تالاقی ورزش و حقوق اجتماعی تأکید بیشتری داشت (کیرک^۳ و همکاران، ۲۰۲۱، ۱۴۹). ورزشکاران و سازمان‌های ورزشی به طور فزاینده‌ای مسئولیت اجتماعی خود را در ارتقای آگاهی از حقوق ورزش تشخیص داده‌اند. ابتکارات مشارکت اجتماعی به جنبه حیاتی این آگاهی تبدیل شده است و به ورزشکاران اجازه می‌دهد تا با مسائل محلی ارتباط برقرار کنند و از تغییر حمایت کنند. به عنوان مثال، ابتکارات با تمرکز بر سلامت، رفاه روانی و پایداری محیطی در حال افزایش است، زیرا ورزشکاران از نفوذ خود برای الهام بخشیدن به اقدام و تقویت مشارکت جامعه استفاده می‌کنند. این نه تنها تلاش‌های حمایتی آنها را تقویت می‌کند، بلکه پیوندهای آنها را با جوامعی که به آنها خدمت می‌کنند

⁴ Staurowsky

⁵ Tuakli

⁶ Kobadi

¹ Tuakli

² Yaroshenko

³ Kirk

اجتماعی، افزایش مشارکت آنها در طرح‌های اجتماعی و ارتقای احساس مسئولیت در قبال مسائل اجتماعی توانمند کند. مشخصاً، چهره‌های برجسته‌ای مانند لیرون جیمز نمونه‌ای از این تقاطع هستند و از پلتفرم‌های خود برای هدایت فرصت‌های آموزشی برای جوانان محروم استفاده می‌کنند و در نتیجه پتانسیل دگرگون‌کننده فعالیت ورزشکاران در حوزه مسئولیت اجتماعی را نشان می‌دهند (وانگ^۵ و همکاران، ۲۰۲۴، ۴). انسجام تیمی به عنوان یک عنصر حیاتی در این زمینه ظاهر می‌شود و بر سطوح درگیری ورزشکاران و نتایج عملکرد تأثیر می‌گذارد. انسجام با اهداف مشترک و ارتباطات عاطفی بین اعضای تیم تعریف می‌شود که نه تنها ارتباطات و همکاری را افزایش می‌دهد، بلکه محیطی حمایتی را برای موفقیت شخصی و جمعی ایجاد می‌کند (اوه^۶، ۲۰۲۴، ۴). انسجام تیمی عامل مهمی در عملکرد و پویایی کلی تیم‌های ورزشی است. این منعکس‌کننده فرآیندی است که طی آن اعضای تیم متحد می‌شوند تا اهداف مشترک را دنبال کنند. در عین حال نیازهای عاطفی را در گروه برآورده کنند. انسجام را می‌توان از طریق ابعاد مختلف درک کرد، از جمله انسجام اجتماعی، که بر روابط بین فردی تأکید دارد، و انسجام وظیفه، که بر اهداف و اهداف مشترک متمرکز است (کوان^۷، ۲۰۲۴، ۵). تحقیقات نشان می‌دهد که سطوح بالای انسجام تیمی با نتایج عملکرد بهبود یافته مرتبط است. تیم‌هایی که با انسجام قوی مشخص می‌شوند، تمایل به نشان دادن ارتباطات، هماهنگی و همکاری بهتری دارند که همه اینها در طول مسابقات ضروری است. ورزشکارانی که احساس تعلق و ارتباط با هم تیمی‌های خود دارند، به احتمال زیاد به طور کامل در تمرینات و سناریوهای رقابتی شرکت می‌کنند. علاوه بر این، انسجام تحت تأثیر تجربیات مشترک، ارتباطات مؤثر و اعتماد متقابل بین

مستقیماً با طرفداران ارتباط برقرار کنند و آگاهی را در مورد موضوعات مختلف مانند بی‌عدالتی نژادی و برابری جنسیتی افزایش دهند (مارتینز^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). علیرغم گام‌های مثبت ورزشکاران و سازمان‌ها در ارتقای مسئولیت اجتماعی، صنعت ورزش با چالش‌های مهمی مواجه است. موضوعاتی مانند رسوایی‌های دوپینگ، بهره‌برداری از ورزشکاران و کمبود تنوع همچنان ادامه دارد و نیاز به تلاش‌های مداوم برای حفظ استانداردهای اخلاقی و ترویج عدالت اجتماعی را برجسته می‌کند. علاوه بر این، اصل برابری و عدم تبعیض در ورزش تضمین می‌کند که با همه شرکت‌کنندگان منصفانه رفتار شود و اهمیت همبستگی و همکاری در جامعه را تقویت کند (کاتر^۲، ۲۰۰۹، ۳۴). مشارکت اجتماعی یک جنبه حیاتی از مسئولیت اجتماعی در ورزش است. با مشارکت فعال جوامع در ابتکارات ورزشی، سازمان‌ها می‌توانند به مسائل اجتماعی بپردازند و افراد را توانمند سازند. این تعامل انسجام اجتماعی و رشد شخصی را تقویت می‌کند و جامعه‌ای قوی‌تر از طریق ارزش‌های مشترک ذاتی در ورزش ایجاد می‌کند. مشارکت مؤثر جامعه مستلزم یک رویکرد استراتژیک است که شامل تحقیقات کامل، تعیین هدف روشن و ایجاد مشارکت برای به حداکثر رساندن تأثیر و پایداری است (هونگ و فراسر^۳، ۲۰۲۳، ۷۲۶).

امروزه توجه به مسائل مختلفی از جمله اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی نقش مهمی در مسیر توسعه عملکرد ورزشکاران دارد (کیم و کروز^۴، ۲۰۱۶، ۹۰۱). روابط ساختاری بین متغیرهای مختلف در ورزشکاران منعکس‌کننده یک تعامل پیچیده از عواملی است که فرهنگ ورزش معاصر را شکل می‌دهد. این چارچوب پیچیده نشان می‌دهد که چگونه درک ورزشکاران از حقوق خود می‌تواند آنها را برای دفاع از عدالت

⁵ Wang

⁶ Oh

⁷ Kwon

¹ Martinez

² Carter

³ Hong & Fraser

⁴ Kim & Cruz

هدفشان به حداکثر رساندن انسجام و عملکرد تیمشان است، حیاتی است (کبادی و همکاران، ۲۰۲۴، ۴۴). همچنین سبک‌های رهبری در تیم‌ها به‌طور قابل توجهی بر انسجام تأثیر می‌گذارند، به طوری که مربیان از طریق رویکردهای خود برای هدایت و انگیزه، نقشی اساسی در شکل‌دهی پویایی تیم ایفا می‌کنند. درک این پویایی‌ها برای ایجاد یک جو تیمی با عملکرد بالا حیاتی است، که برای دستاوردهای فردی و تیمی بسیار مهم است (فائوست^۴، ۲۰۲۴، ۴۳). بر این اساس، فرض بر این است که این متغیرها با هم در تعامل هستند و به‌طور کلی، نقش مهمی در ارتقاء همخوانی وضعیت فنی ورزشکاران دارند. شناخت و تبیین این روابط، می‌تواند راهکارهای موثری برای توسعه فرهنگ حرفه‌ای و بهبود عملکرد ورزشکاران ارائه کند (اوه^۵، ۲۰۲۴، ۸). از طرفی اخلاق حرفه‌ای به عنوان پایه‌ای برای رفتارها و تصمیمات ورزشکاران عمل می‌کند و اصول صداقت، انصاف و احترام را ایجاد می‌کند که در سراسر جامعه ورزشی طنین انداز می‌شود. تعهد به رعایت این استانداردهای اخلاقی برای مقابله با چالش‌هایی مانند دوپینگ، تبانی بازی، و فشار برای پیروزی ضروری است که می‌تواند یکپارچگی ورزش را تضعیف کند (کیو^۶، ۲۰۲۴، ۱۸۴). ارتقای آگاهی اخلاقی برای پرورش فرهنگ مسئولیت‌پذیری و احترام ضروری است و تضمین می‌کند که ورزشکاران نه تنها در ورزش خود برتری می‌یابند بلکه به عنوان الگو در جامعه عمل می‌کنند (هنریکسن^۷ و همکاران، ۲۰۲۴، ۹). این چارچوب به هم پیوسته بر اهمیت پرورش محیطی تأکید می‌کند که در آن آگاهی از حقوق، مسئولیت اجتماعی، پویایی تیم منسجم و اخلاق حرفه‌ای در کنار هم وجود داشته باشد. پرورش این عناصر نه تنها تجربه ورزشکاران را غنی می‌کند، بلکه به افزایش ارزش اجتماعی ورزش به عنوان

اعضای تیم است. این یک کیفیت ثابت نیست، اما همانطور که تیم‌ها با موفقیت‌ها و چالش‌ها روبرو می‌شوند، تکامل می‌یابد (فریری^۱ و همکاران، ۲۰۲۳، ۵). نظریه پردازش اطلاعات اجتماعی از این دیدگاه حمایت می‌کند، و پیشنهاد می‌کند که نگرش‌ها و رفتارهای افراد به طور قابل توجهی توسط محیط‌های اجتماعی آنها، از جمله پویایی انسجام تیمی، شکل می‌گیرد (خرم^۲، ۲۰۲۳، ۷۳). مطالعات نشان می‌دهد که آگاهی از حقوق ورزشی می‌تواند منجر به رفتارهای اخلاق مدار و مسئولیت‌پذیری اجتماعی بالاتر شود. ارزنده بودن این مفاهیم، منجر به تقویت انسجام تیم و افزایش همکاری میان اعضای تیم می‌شود. همچنین، اخلاق حرفه‌ای می‌تواند اعتماد و همبستگی تیمی را تقویت کرده و سلامت روان ورزشکاران را بهبود بخشد (وانگ^۳ و همکاران، ۲۰۲۴، ۴).

نقش رهبری در تقویت انسجام تیمی قابل اغراق نیست. مربیان به عنوان رهبران اصلی تیم‌های ورزشی، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل دادن به جو تیم ایفا می‌کنند. سبک‌های رهبری پدران، که در بین مربیان رایج است، می‌تواند به طور قابل توجهی بر انسجام تیم و مشارکت ورزشکاران تأثیر بگذارد. به عنوان مثال، مربیانی که رهبری خیرخواهانه و اخلاقی را از خود نشان می‌دهند، حس انصاف و هویت عاطفی بیشتری را در بین ورزشکاران پرورش می‌دهند و اثرات مثبت انسجام تیمی را افزایش می‌دهند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۴، ۴). برعکس، سبک‌های رهبری مستبد ممکن است بر انسجام تیمی و مشارکت ورزشکاران تأثیر منفی بگذارد. مطالعات اخیر بین دو نوع رهبری مستبد تفاوت قائل شده است: نظم و انضباط متمرکز، که می‌تواند رفتارها و انرژی مثبت را افزایش دهد، و تمرکز بر تسلط، که اغلب تلاش و روحیه ورزشکاران را تضعیف می‌کند. درک این پویایی‌ها برای مربیانی که

⁴ Faust

⁵ Oh

⁶ Qiu

⁷ Henriksen

¹ Freire

² Khoram

³ Wang

موفقیت ورزشکاران است. رعایت اصول اخلاقی هم در سطوح فردی و هم در سطح تیمی ضروری است، زیرا نادیده‌گیری این اصول می‌تواند به آسیب به اعتبار ورزشکار، تیم و حتی رشته ورزشی مربوطه منجر شود. بنابراین، تحلیل روابط بین آگاهی از حقوق ورزشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای، می‌تواند به شناخت بهتر چالش‌ها و فرصت‌های موجود در دنیای ورزش کمک کند. در عصر حاضر، ورزشکاران با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند که به شناخت و رعایت حقوق ورزشی آن‌ها مرتبط می‌شود. فقدان آگاهی نسبت به این حقوق می‌تواند منجر به سوءاستفاده‌های گسترده، نادیده گرفتن نیازها و حقایق اجتماعی ورزشکاران و نیز بروز تضادهای اخلاقی گردد. در این راستا، مسئولیت‌پذیری اجتماعی ورزشکاران به شدت مورد نیاز است تا آن‌ها بتوانند در قبال جامعه خود پاسخگو باشند و تأثیر مثبتی بر محیط اطراف بگذارند. علاوه بر این، انسجام تیمی یکی از کلیدهای موفقیت در ورزش به شمار می‌آید. تعامل و همکاری مؤثر بین اعضای تیم وابسته به درک متقابل از حقوق یکدیگر و تلاش برای حفظ رفتارهای اخلاقی در ورزش است. با این حال، شرایط غیرمترقبه و فشارهای رقابتی می‌تواند این انسجام را تحت تأثیر قرار دهد و مشکلاتی در روابط اعضای تیم ایجاد کند. تحقیق در زمینه روابط ساختاری آگاهی از حقوق ورزشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای در ورزشکاران، به دلایل متعددی از اهمیت و ضرورت ویژه‌ای برخوردار است. اولاً، در دنیای امروز که ورزش به عنوان یک صنعت بزرگ و پرنفوذ شناخته می‌شود، آگاهی از حقوق ورزشی ورزشکاران می‌تواند تأثیر مستقیمی بر کیفیت زندگی آن‌ها داشته باشد. عدم آگاهی از این حقوق ممکن است سبب بروز بحران‌های اجتماعی، نابرابری و بی‌عدالتی‌های قابل توجهی شود. بنابراین، شناسایی موانع و چالش‌های موجود به منظور ارتقاء این آگاهی امری ضروری است. ثانیاً، مسئولیت‌پذیری اجتماعی در

بستری برای تغییرات مثبت و مشارکت جامعه کمک می‌کند. همانطور که ورزشکاران به حمایت از مسائل اجتماعی و پیمایش پیچیدگی‌های نقش‌های خود ادامه می‌دهند، درک این روابط ساختاری برای پیشبرد یکپارچگی و تأثیر ورزش در مقیاس جهانی بسیار مهم خواهد بود.

ورزش حرفه‌ای نه تنها نیازمند توانمندی‌های فنی و جسمانی است، بلکه به عوامل روانشناختی، اخلاقی و اجتماعی نیز وابسته است. آگاهی از حقوق ورزشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای نقش کلیدی در توسعه شخصیت و سلامت ورزشکاران ایفا می‌کنند. فهم و تقویت این روابط، می‌تواند منجر به افزایش اثربخشی تیم‌ها و ارتقاء سطح حرفه‌ای ورزشکاران شود. اما تاکنون مطالعه جامعی که رابطه بین این عوامل را بررسی کند، صورت نگرفته است. در دنیای ورزش، آگاهی از حقوق ورزشی برای ورزشکاران نه تنها به عنوان یک الزام قانونی، بلکه به عنوان ابزاری برای ارتقای حقوق انسانی و اجتماعی آن‌ها شناخته می‌شود. کاهش آگاهی نسبت به حقوق ورزشی می‌تواند منجر به بروز مشکلات قانونی و اجتماعی برای ورزشکاران شود. در این راستا، مسئولیت‌پذیری اجتماعی به عنوان پایه‌ای برای عمل به این حقوق، نقش برجسته‌ای ایفا می‌کند. مسئولیت‌پذیری اجتماعی به ورزشکاران کمک می‌کند تا با درک عمیق‌تری از تأثیرات رفتارهای خود بر جامعه، به سمت عمل به موقع و اخلاقی حرکت کنند. انسجام تیمی نیز به عنوان یکی از عوامل تعیین‌کننده موفقیت در ورزش، ارتباط تنگاتنگی با آگاهی از حقوق ورزشی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی دارد. هنگامی که ورزشکاران نسبت به حقوق یکدیگر آگاه باشند و مسئولیت اجتماعی خود را احساس کنند، فضای کاری و همکاری در تیم تقویت می‌شود. این همبستگی می‌تواند منجر به بهبود روحیه تیمی، افزایش انگیزه و در نهایت عملکرد بالاتر در میدان رقابت شود. اخلاق حرفه‌ای در ورزش نیز یکی دیگر از جنبه‌های مهم در

این روابط اهمیت خاصی در بهبود فرهنگ اخلاقی ورزش و ارتقاء جایگاه ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی دارد. بر این اساس، انجام این تحقیق ضرورت یافته است تا بتواند خلأهای علمی و عملی در حوزه مدیریت ورزشی و روانشناسی ورزش را پر کند و راهکارهای موثری در ارتقاء سلامت و کارایی ورزشکاران ارائه دهد. بنابراین، این تحقیق نه تنها به توسعه علمی در حوزه ورزش کمک خواهد کرد، بلکه می‌تواند موجب ارتقای کیفیت زندگی ورزشکاران و بهبود وضعیت اجتماعی و اخلاقی جامعه ورزشی گردد.

روش‌شناسی

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات نوع همبستگی و معادلات ساختاری می‌باشد که از منظر هدف، جز تحقیقات کاربردی می‌باشد که به صورت میدانی انجام گردید. روش تحقیق حاضر از نظر روش گردآوری داده‌ها، پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی ورزشکاران حرفه‌ای مرد فعال در ورزش بسکتبال بودند که در لیگ برتر بسکتبال سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مشغول به فعالیت بودند که تعداد آنان بر اساس برآوردهای انجام شده از فدراسیون بسکتبال حدود ۳۰۰ نفر بود. با توجه به جدول حجم نمونه مورگان، تعداد ۱۶۹ نفر بر اساس روش نمونه‌گیری دردسترس به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. در نهایت پس از پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌های پژوهش؛ تعداد ۱۲۵ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر پرسشنامه استاندارد به شرح زیر بود.

پرسشنامه اخلاق حرفه‌ای

به منظور سنجش این متغیر از پرسشنامه ۱۶ سوالی کادوزیر (۲۰۰۲) استفاده شد که ۸ مؤلفه رعایت ارزش‌ها، صادق بودن، همدردی با دیگران، مسئولیت‌پذیری، عدالت و انصاف، وفاداری، برتری‌جویی و احترام به دیگران را مورد سنجش قرار می‌داد. این پرسشنامه در طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی شده بود و

بین ورزشکاران می‌تواند تأثیرات عمیقی بر محیط اجتماعی و اقتصادی جوامع داشته باشد. این نوع مسئولیت نه تنها موجب ارتقای اعتبار ورزشکاران می‌شود، بلکه از طریق ترویج رفتارهای مثبت، می‌تواند به ایجاد فرهنگ‌های سالم و توسعه اجتماعی کمک کند. بدین ترتیب، بررسی این مسئله می‌تواند موجب ترویج رفتارهای اجتماعی مسئولانه در ورزشکاران و افزایش تأثیرات مثبت آن‌ها بر جامعه گردد. ثالثاً، انسجام تیمی و همکاری مؤثر در یک تیم ورزشی نیاز به درک متقابل و احترام به حقوق یکدیگر دارد. تحقیق بر روی این روابط می‌تواند به شناسایی عوامل کلیدی در شکل‌گیری تیم‌های موفق کمک کند که این امر در نهایت به بهبود عملکرد کلی تیم‌ها ختم خواهد شد. در نهایت، اخلاق حرفه‌ای به عنوان یکی از ارکان اصلی در ورزش، همواره باید مورد توجه قرار گیرد. سوءاستفاده‌ها و رفتارهای غیر اخلاقی نه تنها ورزشکاران را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بلکه به آسیب به وجهه ورزشی و کاهش اعتماد جامعه به ورزش منجر می‌شود. این تحقیق می‌تواند به تبیین و شناسایی الگوهای اخلاقی مؤثر و راهکارهای ارتقاء آن‌ها کمک کند.

در دنیای ورزش مدرن، موفقیت تنها به مهارت‌های فنی و فیزیکی محدود نمی‌شود، بلکه جنبه‌های روانشناختی، اخلاقی و اجتماعی نیز نقش کلیدی در توسعه ورزشکاران و تیم‌ها دارند. با این حال، پژوهش‌هایی که به صورت همزمان به بررسی روابط ساختاری بین آگاهی از حقوق ورزشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای در ورزشکاران بپردازند، محدود و ناکامل هستند. نقص تحقیقات موجود، عدم درک کامل و جامع از تأثیر این عوامل بر سلامت روان، رضایت شغلی و کارایی ورزشکاران است؛ بنابراین، شناخت روابط بین این متغیرها می‌تواند فرصت‌های نوینی برای طراحی برنامه‌های آموزشی و سیاست‌گذاری‌های بهتر در سطوح فردی و تیمی فراهم آورد. علاوه بر این، درک

این پرسشنامه نیز با توجه به محاسبه روش آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت ($\alpha=0/81$).

پرسشنامه انسجام تیمی

به منظور سنجش این متغیر از پرسشنامه ۷ سوالی کارلس و دپاولو (۲۰۰۰) استفاده شد که ۲ مؤلفه انسجام وظیفه و انسجام اجتماعی را مورد سنجش قرار می‌داد. این پرسشنامه در طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی شده بود و میزان پایایی این پرسشنامه $0/83$ گزارش شده بود. در تحقیق حاضر میزان پایایی این پرسشنامه نیز با توجه به محاسبه روش آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت ($\alpha=0/84$).

در تحقیق حاضر از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. در بخش آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده گردید. همچنین جهت بررسی عوامل تحقیق از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. کلیه روند تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر در نرم افزارهای SPSS و PLS انجام شد.

نتایج

جدول شماره ۱ نتایج توصیفی ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه‌های تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول ۱- نتایج توصیفی ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه‌های تحقیق

متغیر	گروه	فراوانی	درصد
سن	زیر ۲۰ سال	۲۱	۱۶/۸
	۲۰-۳۰ سال	۶۵	۵۲/۰
	بالای ۳۰ سال	۳۹	۳۱/۲
سابقه ورزشی	زیر ۵ سال	۱۶	۱۲/۸
	۵-۱۰ سال	۴۱	۳۲/۸
	بالای ۱۰ سال	۶۸	۵۴/۴

بیشترین فراوانی را دارا بودند. جدول شماره ۲ آمار توصیفی متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد.

میزان پایایی این پرسشنامه $0/86$ گزارش شده بود. در تحقیق حاضر میزان پایایی این پرسشنامه نیز با توجه به محاسبه روش آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت ($\alpha=0/89$).

پرسشنامه آگاهی از حقوق ورزش

به منظور سنجش این متغیر از پرسشنامه ۳۹ سوالی ترکفر و همکاران (۱۴۰۱) استفاده شد که ۴ مؤلفه قوانین و مقررات، مسئولیت‌ها، استانداردهای تجهیزات و اماکن و آموزش را مورد سنجش قرار می‌داد. این پرسشنامه در طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی شده بود و میزان پایایی این پرسشنامه $0/80$ گزارش شده بود. در تحقیق حاضر میزان پایایی این پرسشنامه نیز با توجه به محاسبه روش آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت ($\alpha=0/89$).

پرسشنامه مسولیت پذیری اجتماعی

به منظور سنجش این متغیر از پرسشنامه ۳۳ سوالی مایگنان و فریل (۲۰۰۲) استفاده شد که ۴ مؤلفه اقتصادی، قانونی، اخلاقی و بشر دوستانه را مورد سنجش قرار می‌داد. این پرسشنامه در طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی شده بود و میزان پایایی این پرسشنامه $0/85$ گزارش شده بود. در تحقیق حاضر میزان پایایی

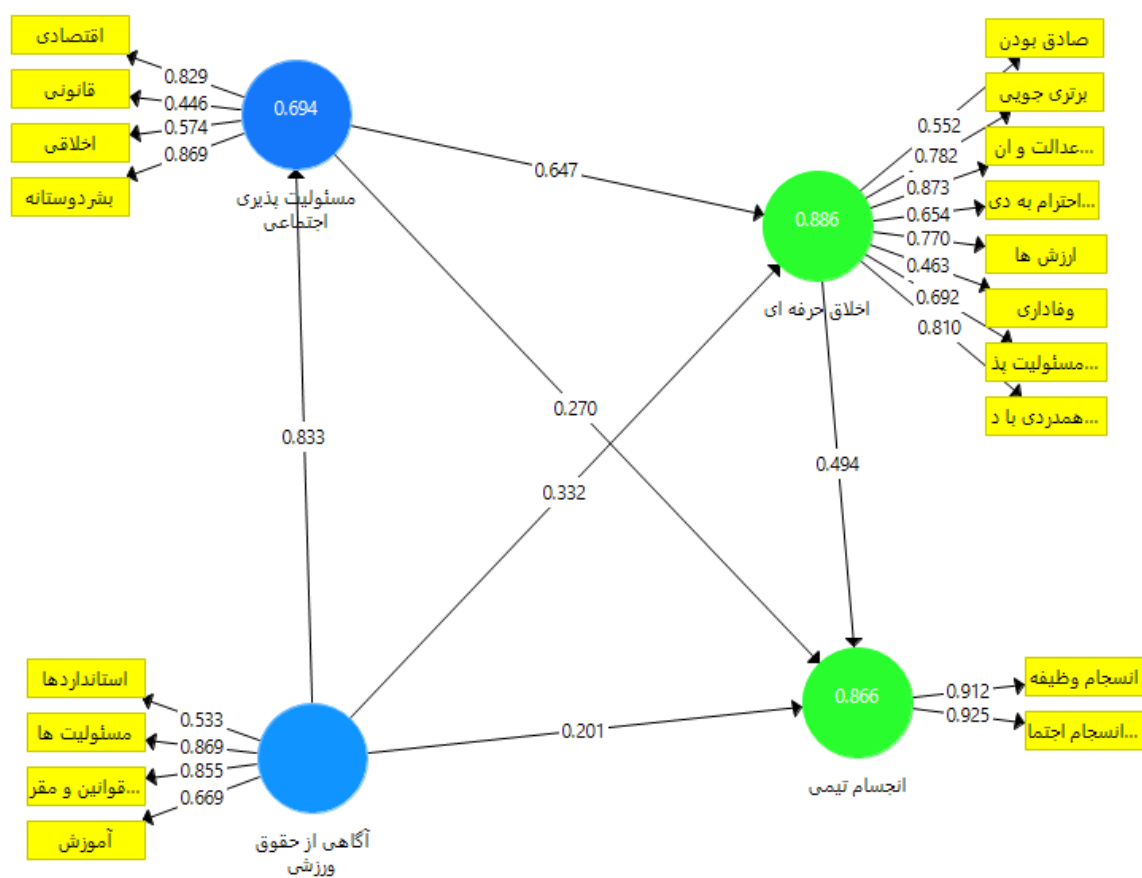
نتایج توصیفی تحقیق حاضر نشان داد که افراد بین ۲۰-۳۰ سال با ۵۲ درصد بیشترین فراوانی را دارا بودند و افراد بالای ۱۰ سال سابقه ورزشی با ۵۴/۴ درصد

جدول ۲- نتایج توصیفی ویژگی‌های متغیرهای تحقیق

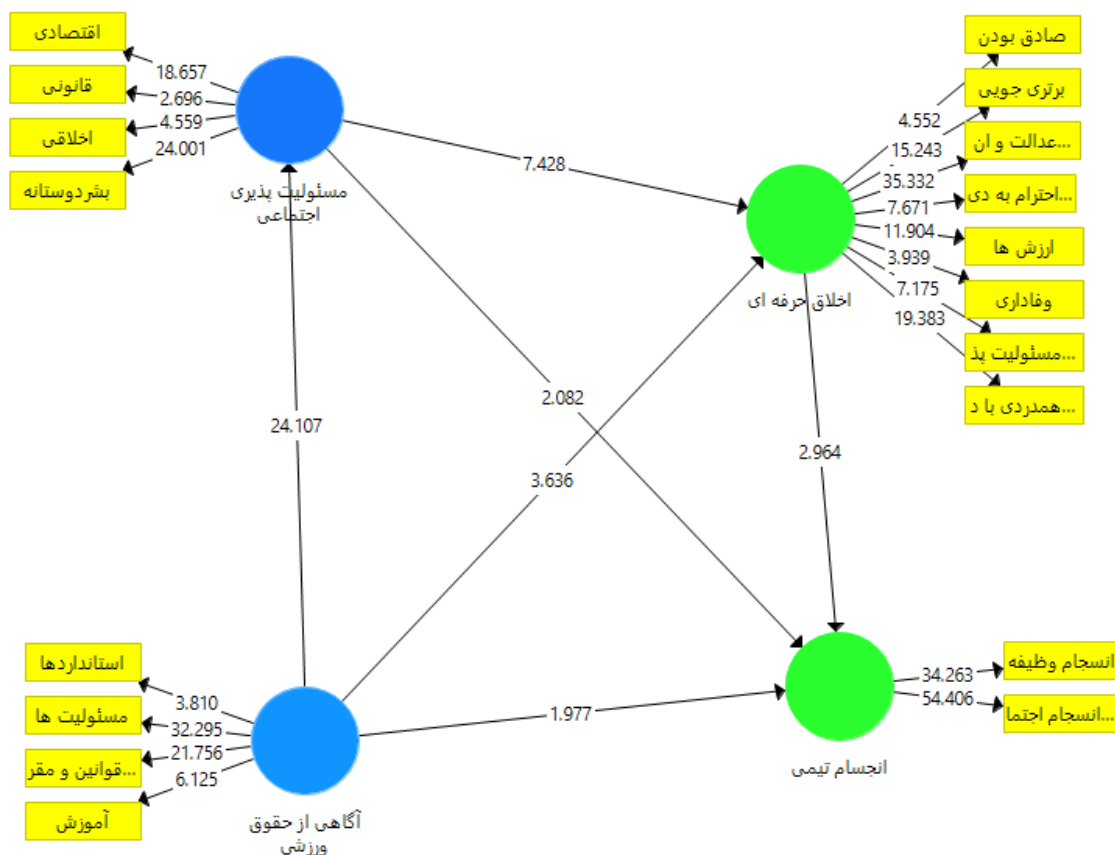
متغیرها	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف استاندارد
آگاهی از حقوق ورزشی	۱	۵	۳/۳۲	۰/۳۴۱
مسئولیت پذیری اجتماعی	۱	۵	۳/۳۱	۰/۴۱۰
انسجام تیمی	۱	۵	۲/۸۹	۰/۴۵۱
اخلاق حرفه‌ای	۱	۵	۲/۹۸	۰/۶۵۶

شماره ۲ مدل تحقیق حاضر را نشان می‌دهد.

به منظور بررسی روابط میان متغیرهای تحقیق از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. شکل شماره ۱ و

شکل ۱- مدل تحقیق در حالت بارهای عاملی

شکل ۲- مدل تحقیق در حالت ضرایب تی

جدول شماره ۳ خلاصه مدل پژوهش را به نمایش گذاشته است.

جدول ۳- خلاصه مدل پژوهش

سطح معناداری	تی	تأثیر	روابط
۰/۰۰۱	۲۴/۱۰۷	۰/۸۳۳	آگاهی از حقوق ورزشی بر مسئولیت پذیری اجتماعی
۰/۰۰۱	۳/۶۳۶	۰/۳۳۲	آگاهی از حقوق ورزشی بر اخلاق حرفه‌ای
۰/۰۰۱	۱/۹۷۷	۰/۲۰۱	آگاهی از حقوق ورزشی بر انسجام تیمی
۰/۰۰۱	۷/۴۲۸	۰/۶۴۷	مسئولیت پذیری اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای
۰/۰۰۱	۲/۰۸۲	۰/۲۷۰	مسئولیت پذیری اجتماعی بر انسجام تیمی
۰/۰۰۱	۲/۹۶۴	۰/۴۹۴	اخلاق حرفه‌ای بر انسجام تیمی

تأثیر معناداری دارد. همچنین آگاهی از حقوق ورزشی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی تأثیر معناداری دارد. نتایج همچنین نشان داد که مسئولیت پذیری اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی تأثیر معناداری دارد. مطابق با نتایج مدل همچنین مشخص گردید که

مطابق با نتایج مدل پژوهش مشخص گردید که با توجه به میزان تی روابط مشخص گردید که تمامی روابط تحقیق به علت بالاتر بودن سطح تی از ۱/۹۶ معنادار می‌باشد. به صورتی که نتایج نشان داد که آگاهی از حقوق ورزشی بر مسئولیت پذیری اجتماعی

اخلاق حرفه‌ای بر انسجام تیمی تأثیر معناداری دارد. به منظور بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص‌های منتخب استفاده گردید. جدول شماره ۴ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۴- شاخص‌های برازش

وضعیت	معیار	اخلاق حرفه‌ای	انسجام تیمی	مسئولیت پذیری اجتماعی	آگاهی از حقوق ورزشی	
مطلوب	بالاتر از ۰/۷	۰/۸۹	۰/۸۴	۰/۸۱	۰/۸۹	آفای کرونباخ
مطلوب	بالاتر از ۰/۷	۰/۹۲	۰/۸۸	۰/۸۶	۰/۹۱	پایایی ترکیبی
مطلوب	بالاتر از ۰/۴	۰/۵۳	۰/۵۱	۰/۵۶	۰/۵۲	میانگین واریانس استخراجی
مطلوب	ضعیف=۰/۱۹ متوسط=۰/۳۳ قوی=۰/۶۷	۰/۸۸	۰/۸۶	۰/۶۹	-	ضریب تعیین

به منظور بررسی روایی واگرا از روش فورنل و لاکر^۱ استفاده از روش فورنل و لاکر را نشان می‌دهد. (۱۹۸۱) استفاده شد. جدول ۵ نتایج روایی واگرا با

جدول ۵- شاخص‌های برازش

اخلاق حرفه‌ای	انسجام تیمی	مسئولیت پذیری اجتماعی	آگاهی از حقوق ورزشی	
			۰/۷۲۱	آگاهی از حقوق ورزشی
		۰/۷۴۸	۰/۶۲۷	مسئولیت پذیری اجتماعی
	۰/۷۱۴	۰/۶۸۹	۰/۵۷۲	انسجام تیمی
۰/۷۲۸	۰/۶۹۱	۰/۶۱۸	۰/۷۰۱	اخلاق حرفه‌ای

همان طور که نتایج جدول شماره ۵ نشان می‌دهد، ریشه دوم مقادیر میانگین واریانس استخراجی هر سازه بزرگتر از مقادیر همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر می‌باشد. جدول شماره ۶ نتایج مربوط به شاخص برازش کلی مدل^۲ را نشان می‌دهد.

جدول ۶- شاخص GOF

GOF	R2	مقادیر اشتراکی	متغیر
۰/۶۲۱	۰/۶۹	۰/۵۶	مسئولیت پذیری اجتماعی
۰/۶۶۱	۰/۸۶	۰/۵۱	انسجام تیمی
۰/۶۸۲	۰/۸۸	۰/۵۳	اخلاق حرفه‌ای

مشخص گردید که مدل پژوهش در تمامی شاخص‌ها از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

با توجه به اینکه میزان مطلوب شاخص GOF بالاتر از ۰/۳۶ می‌باشد، می‌توان چنین اعلام داشت که میزان این شاخص در عوامل موجود در وضعیت مطلوبی قرار دارد. با توجه به نتایج مربوط به شاخص برازش مدل،

¹ Fornell-Larcker

² GOF

بحث و نتیجه‌گیری

در دنیای ورزش، آگاهی از حقوق ورزشی برای ورزشکاران نه تنها به عنوان یک الزام قانونی، بلکه به عنوان ابزاری برای ارتقای حقوق انسانی و اجتماعی آن‌ها شناخته می‌شود. کاهش آگاهی نسبت به حقوق ورزشی می‌تواند منجر به بروز مشکلات قانونی و اجتماعی برای ورزشکاران شود. در این راستا، مسئولیت‌پذیری اجتماعی به عنوان پایه‌ای برای عمل به این حقوق، نقش برجسته‌ای ایفا می‌کند. مسئولیت‌پذیری اجتماعی به ورزشکاران کمک می‌کند تا با درک عمیق‌تری از تأثیرات رفتارهای خود بر جامعه، به سمت عمل به موقع و اخلاقی حرکت کنند. تحقیق حاضر با هدف بررسی روابط ساختاری آگاهی از حقوق ورزشی، مسولیت‌پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای در ورزشکاران طراحی و اجرا گردید. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که آگاهی از حقوق ورزشی بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی تأثیر معناداری دارد. همچنین آگاهی از حقوق ورزشی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی تأثیر معناداری دارد. در تحقیقات مختلفی به این مساله اشاره داشته‌اند و نتایج تحقیق حاضر در این خصوص با نتایج تحقیقات کوتزل (۲۰۱۸)، بلووت و ویلیک (۲۰۱۲) و هنری (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. نتایج تحقیق حاضر حاکی از آن بود که آگاهی از حقوق ورزشی بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی، اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی ورزشکاران تأثیر معناداری دارد. این یافته‌ها از اهمیت و نقش کلیدی آگاهی از حقوق ورزشی در توسعه رفتارهای مثبت و سازنده در بین ورزشکاران حکایت دارد و به وضوح نشان می‌دهد که این آگاهی می‌تواند زمینه‌های مهمی برای بهبود کیفیت ورزش و روابط اجتماعی فراهم کند. آگاهی از حقوق ورزشی به ورزشکاران این امکان را می‌دهد که نسبت به مسئولیت‌های اجتماعی خود در قبال تیم، جامعه و محیط ورزشی بیشتر آگاه شوند. این آگاهی می‌تواند آن‌ها را ترغیب کند که نه تنها به دنبال موفقیت‌های شخصی باشند، بلکه به تأثیرات فردی و

اجتماعی رفتارهای خود نیز توجه داشته باشند. به عبارت دیگر، درک اصول و حقوق خود به ورزشکاران کمک می‌کند تا با احساس مسئولیت بیشتری به شکل‌گیری فرهنگ مثبت و سازنده در ورزش و جامعه کمک کنند. نکته دیگر این است که آگاهی از حقوق ورزشی مستقیماً بر اخلاق حرفه‌ای ورزشکاران تأثیر می‌گذارد. وقتی ورزشکاران از حقوق خود مطلع هستند، احتمال بیشتری وجود دارد که به اصول اخلاقی پایبند باشند و از رفتارهای غیر اخلاقی پرهیز کنند. بنابراین، ارتقاء آگاهی در این زمینه می‌تواند به شکل‌گیری رفتارهای حرفه‌ای‌تر و کاهش رفتارهای ناپسند در ورزش منجر شود. در نهایت، نتایج تحقیق همچنین نشان می‌دهد که آگاهی از حقوق ورزشی می‌تواند بر انسجام تیمی ورزشکاران تأثیرگذار باشد. هنگامی که اعضای یک تیم در مورد حقوق و مسئولیت‌های یکدیگر اطلاعات کافی داشته باشند، انگیزه بیشتری برای همکاری و تعامل سازنده پیدا می‌کنند. این امر می‌تواند به ایجاد فضایی مثبت و حمایتی در تیم کمک کند که نهایتاً منجر به بهبود عملکرد و موفقیت‌های کلی تیم شود. به طور کلی، نتایج این تحقیق نشان‌دهنده اهمیت آموزش و ارتقاء آگاهی از حقوق ورزشی به عنوان یک عامل کلیدی در تقویت مسئولیت‌پذیری اجتماعی، بهبود اخلاق حرفه‌ای و افزایش انسجام تیمی در میان ورزشکاران است. پیشنهاد می‌شود که برنامه‌های آموزشی مرتبط با حقوق ورزشی در سطح دانشگاه‌ها، فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی گنجانده شود تا زمینه‌های بهبود نظام‌های ورزشی و توسعه فرهنگی در این حوزه فراهم گردد. براساس نتایج به‌دست‌آمده، مدل پژوهشی نشان می‌دهد که روابط بین متغیرهای مورد مطالعه، معنادار و قوی هستند، چرا که تمامی روابط با سطح معناداری بالای ۱/۹۶ داشته‌اند. این یافته‌ها حاکی از آن است که آگاهی از حقوق ورزشی نقش مهمی در تبیین مسئولیت‌پذیری اجتماعی ورزشکاران ایفا می‌کند و می‌تواند انگیزه‌های مهم برای تقویت مسئولیت‌پذیری و

رفتارهای اخلاقی در محیط‌های ورزشی باشد.

نتایج همچنین نشان داد که مسئولیت‌پذیری اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی تأثیر معناداری دارد. در تحقیقات مختلفی به این مساله اشاره داشته‌اند و نتایج تحقیق حاضر در این خصوص با نتایج تحقیقات گو و ژيو (۲۰۲۲)، جابین و همکاران (۲۰۲۱) و پارک و همکاران (۲۰۲۲) همسو می‌باشد. نتایج تحقیق نشان داد که مسئولیت‌پذیری اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی ورزشکاران تأثیر معناداری دارد. این یافته‌ها اهمیت مسئولیت‌پذیری اجتماعی را در ارتقای کیفیت و کارایی رفتارهای فردی و گروهی در ورزش به وضوح مشخص می‌کند. مسئولیت‌پذیری اجتماعی به معنی درک و پذیرش مسئولیت‌های فردی و اجتماعی است که ورزشکاران باید در قبال خود، تیم و جامعه داشته باشند. این مسئولیت‌پذیری می‌تواند به شکل‌گیری رفتارهای اخلاقی در ورزشکاران کمک کند. زمانی که ورزشکاران خود را در قبال جامعه و اعضای تیم مسئول بدانند، انگیزه بیشتری برای رعایت اصول و معیارهای اخلاقی خواهند داشت. بنابراین، مسئولیت‌پذیری اجتماعی می‌تواند خط مشی‌های اخلاقی را تقویت کند و منجر به کاهش رفتارهای غیر اخلاقی در دنیای ورزش شود. به همین ترتیب، ورزشکاران ممکن است در مواجهه با فشارهای رقابتی، انتخاب‌های اخلاقی بهتری انجام دهند. علاوه بر اثرگذاری بر اخلاق حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیری اجتماعی در بهبود انسجام تیمی نیز نقش مؤثری دارد. زمانی که اعضای یک تیم احساس مسئولیت متقابل نسبت به یکدیگر دارند، همکاری و همبستگی بیشتری در میان آن‌ها شکل می‌گیرد. این احساس مسئولیت می‌تواند به ایجاد پیوندهای عمیق‌تر بین اعضای تیم منجر شود که نهایتاً انسجام و عملکرد کلی تیم را بهبود می‌بخشد. ورزشکارانی که نسبت به رفتارهای یکدیگر حساسیت بیشتری دارند و مسئولیت کارهای خود را به عهده می‌گیرند، فضای مثبت‌تری را در تیم فراهم می‌کنند که به تقویت دوستی و همیاری در بین اعضا کمک

می‌کند. به طور خلاصه، نتایج این تحقیق نشان‌دهنده اهمیت مسئولیت‌پذیری اجتماعی به عنوان عاملی کلیدی در تعزیز اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی در ورزشکاران است. به نظر می‌رسد که تقویت روحیه مسئولیت اجتماعی در ورزشکاران نه تنها می‌تواند به بهبود رفتارهای فردی و حرفه‌ای آن‌ها منجر شود، بلکه می‌تواند انسجام تیمی و کارایی گروه‌ها را نیز افزایش دهد. بنابراین، توصیه می‌شود که برنامه‌های آموزشی و توسعه‌ای مخصوصی که بر مسئولیت اجتماعی تأکید دارند، در روند آموزش و آماده‌سازی ورزشکاران مورد استفاده قرار گیرد.

مطابق با نتایج مدل همچنین مشخص گردید که اخلاق حرفه‌ای بر انسجام تیمی تأثیر معناداری دارد. در تحقیقات مختلفی به این مساله اشاره داشته‌اند و نتایج تحقیق حاضر در این خصوص با نتایج تحقیقات نلیس و همکاران (۲۰۲۴)، آیز و همکاران (۲۰۲۴) و رید و همکاران (۲۰۲۴) همسو می‌باشد. نتایج تحقیق نشان داد که اخلاق حرفه‌ای بر انسجام تیمی ورزشکاران تأثیر معناداری دارد. این یافته‌ها اهمیت رعایت اصول اخلاقی را در ارتقاء همکاری و تعامل بین اعضای یک تیم ورزشی به وضوح نمایان می‌سازد. اخلاق حرفه‌ای در ورزش به رفتارها و اصولی اطلاق می‌شود که ورزشکاران باید در انجام فعالیت‌های خود به آن‌ها پایبند باشند. این اصول شامل انصاف، احترام، صداقت و تعهد به قوانین و مقررات ورزشی است. زمانی که اعضای یک تیم به این اصول متعهد باشند، علاوه بر برای خودشان، فضای مثبتی را نیز برای دیگر اعضای تیم فراهم می‌کنند. وجود یک فرهنگ اخلاقی قوی در تیم می‌تواند تأثیرات جدی بر روابط بین ورزشکاران داشته باشد. ورزشکارانی که به اخلاق حرفه‌ای پایبند هستند، به یکدیگر احترام می‌گذارند و با حسن نیت کار می‌کنند، که این امر می‌تواند به افزایش همبستگی و وابستگی بین اعضای تیم منجر شود. هنگامی که ورزشکاران احساس کنند که یکدیگر به اصول اخلاقی پایبندند، احتمالاً تمایل بیشتری دارند تا در موقعیت‌های

برخوردار است، که نشان دهنده اعتبار و قابل اعتماد بودن نتایج است. تحقیق حاضر به بررسی روابط ساختاری بین آگاهی از حقوق ورزشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، انسجام تیمی و اخلاق حرفه‌ای در ورزشکاران پرداخته است. نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد که هر یک از این مفاهیم به‌طور متقابل تأثیرات قابل توجهی بر یکدیگر دارند و می‌توانند به بهبود کیفیت ورزش و رفتارهای فردی و گروهی در دنیای ورزشی کمک کنند. آگاهی از حقوق ورزشی به‌عنوان یک پیش‌نیاز اساسی برای تحقق مسئولیت‌پذیری اجتماعی، موجب ارتقاء اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی در میان ورزشکاران می‌شود. ورزشکارانی که از حقوق خود مطلع هستند، به احتمال زیاد نسبت به مسئولیت‌های اجتماعی‌شان آگاهی بیشتری خواهند داشت و با درک درست از اصول اخلاقی، رفتارهای حرفه‌ای تری از خود نشان می‌دهند. مسئولیت‌پذیری اجتماعی تأثیرات مثبت و مستقیمی بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی دارد. اعضای یک تیم که نسبت به یکدیگر و جامعه مسئولیت‌پذیرتر هستند، انگیزه بیشتری برای رعایت اصول اخلاقی و همکاری در جهت موفقیت جمعی خواهند داشت. این موجب شکل‌گیری ارتباطات مؤثر و پایدار بین اعضای تیم و ارتقاء روحیه گروهی می‌شود. همچنین، اخلاق حرفه‌ای به‌عنوان یک عامل کلیدی در تقویت انسجام تیمی شناخته می‌شود. رعایت اصول اخلاقی نه تنها موجب اعتماد میان ورزشکاران می‌شود بلکه زمینه همکاری و همبستگی را افزایش می‌دهد که به بهبود عملکرد تیمی منجر می‌شود. در نهایت، این تحقیق بر اهمیت یکپارچه‌سازی این عوامل در برنامه‌های آموزشی و تربیتی ورزش تأکید می‌کند. پیشنهاد می‌شود که فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی با توسعه برنامه‌های آموزشی و ایجاد فضایی مثبت و اخلاقی، به پرورش نسل جدیدی از ورزشکاران پایبند به اصول حقوق ورزشی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی بپردازند. این نتیجه‌گیری نشان می‌دهد که تقویت آگاهی از حقوق

سخت به یکدیگر کمک کنند و از یکدیگر حمایت نمایند. به طور کلی، نتایج این تحقیق تأکید می‌کند که اخلاق حرفه‌ای نقش حیاتی در تقویت انسجام تیمی ورزشکاران دارد. برقراری و تقویت یک محیط اخلاقی در تیم به تقویت روابط بین افراد منجر می‌شود و بهبود عملکرد و موفقیت گروهی را تسهیل می‌کند. از این رو، ضروری است که فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی با ایجاد برنامه‌های آموزشی قوی و ترویج فرهنگ اخلاقی، به پرورش ورزشکارانی بپردازند که نه تنها در بازی‌های خود، بلکه در تعاملات اجتماعی نیز به اصول اخلاقی پایبند باشند. با توجه به این نکات، این تحقیق می‌تواند نقطه شروعی برای برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های کلان در جهت ارتقاء اخلاق در ورزش و بهبود انسجام تیمی باشد. در مجموع، یافته‌های این مطالعه بر اهمیت ارتقاء دانش حقوق ورزشی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی در محیط‌های ورزشی تأکید می‌کنند و پیشنهاد می‌شود مسئولان و مربیان برنامه‌های آموزشی هدفمند در این حوزه‌ها تدوین و اجرا کنند تا به بهبود اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی کمک نمایند.

همچنین، نتایج نشان داد که سطح بالای آگاهی از حقوق ورزشی تأثیر مثبت و معناداری بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی دارد، که این موضوع بر اهمیت آموزش حقوق ورزشی در ارتقاء فرهنگ حرفه‌ای و همبستگی تیمی تأکید می‌نماید. مسئولیت‌پذیری اجتماعی نیز به عنوان شاخصی مهم، اثر مستقیم بر اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی دارد، که می‌تواند منجر به افزایش اعتماد و همکاری درون تیمی و ارتقاء کیفیت عملکرد ورزشکاران شود. همچنین، نتایج نشان داد که اخلاق حرفه‌ای نقش کلیدی در تقویت انسجام تیمی دارد، به طوری که ارتقاء سطح اخلاق در بین ورزشکاران می‌تواند منجر به بهبود هماهنگی، همکاری و رضایت در تیم گردد. براساس شاخص‌های برآزش مدل، نیز مدلی که طراحی شد، هم sasasa براساس شاخص‌های مناسب، از برآزش خوبی

ورزشی و ترویج رفتارهای مسئولانه و اخلاقی در ورزش نه تنها در سطح فردی بلکه در سطح تیمی و اجتماعی نیز دارای اهمیت ویژه‌ای است و می‌تواند به بهبود کلیه ابعاد ورزش و فعالیت‌های ورزشی کمک شایانی نماید. این مطالعه با توجه به ماهیت و روش‌های مورد استفاده، محدودیت‌هایی دارد که باید در تفسیر نتایج در نظر گرفته شود. اولاً، نمونه‌گیری بر اساس روش نمونه‌گیری در دسترس انجام شده است که ممکن است منجر به محدودیت در تعمیم‌پذیری نتایج به جمعیت کلی ورزشکاران گردد. ثانیاً، پژوهش تنها بر ورزشکاران در یک حوزه خاص تمرکز داشت و ممکن است نتایج در حوزه‌های دیگر یا حوزه‌های ورزشی متفاوت قابل تعمیم نباشد. علاوه بر این، تحقیقات از نظر زمانی مقطعی هستند و رابطه‌های استنتاجی و علت و معلولی را نمی‌توان به طور قطعی اثبات کرد. در نهایت، عوامل فرهنگی، اجتماعی و فردی که ممکن است بر متغیرهای مورد مطالعه تأثیرگذار باشند، در این پژوهش کنترل نشده‌اند. در نتیجه، پیشنهاد می‌شود مطالعات آینده با نمونه‌های بزرگ‌تر و رویکردهای طولی این محدودیت‌ها را کاهش دهند و نتایج قابل اعتمادتر ارائه دهند.

این پژوهش نشان داد که رابطه‌های ساختاری میان آگاهی از حقوق ورزشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، اخلاق حرفه‌ای و انسجام تیمی در ورزشکاران، روابط معنادار و قوی هستند. نتایج حاکی از آن است که بهبود سطح آگاهی ورزشکاران در زمینه حقوق ورزشی، می‌تواند نقش موثری در ارتقاء مسئولیت‌پذیری اجتماعی، بهبود اخلاق حرفه‌ای و تقویت انسجام تیمی ایفا کند. همچنین، توسعه فرهنگ اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت اجتماعی موجب تقویت انسجام تیمی و رقابت سالم در محیط‌های ورزشی می‌شود. در نتیجه، طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی هدفمند در این حوزه‌ها، می‌تواند به بهبود کیفیت فعالیت‌های ورزشی، سلامت روان ورزشکاران و ارتقاء جایگاه ورزش در سطح جامعه کمک کند. این یافته‌ها بر اهمیت توجه

مدیران و مربیان به ابعاد اخلاقی و اجتماعی در فرآیند آموزش و توسعه ورزشی تأکید دارد و پیشنهاد می‌شود تحقیقات آتی با تمرکز بر روش‌های عملیاتی کردن این نتایج و بررسی اثرات طولانی‌مدت آن‌ها انجام شود. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد که با برگزاری کارگاه‌های آموزشی منظم در خصوص حقوق ورزشی و مسئولیت‌های اجتماعی برای ورزشکاران می‌تواند آگاهی آن‌ها را افزایش دهد. این کارگاه‌ها باید شامل مباحث اخلاقی و نتایج مثبت مسئولیت‌پذیری اجتماعی باشد. همچنین با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد که با توسعه برنامه‌های آموزشی در باشگاه‌ها و فدراسیون‌های ورزشی باید برنامه‌های آموزشی مبتنی بر اخلاق حرفه‌ای و برگزاری جلسات گروهی را به عنوان بخشی از تمرینات روزمره قرار دهند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل بحث‌های گروهی و تحلیل الگوهای رفتاری موفق باشند. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد که ایجاد نظام‌های پشتیبانی برای ورزشکاران به منظور تشویق آن‌ها به رعایت اصول اخلاقی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی بسیار مهم است. این نظام‌ها می‌توانند شامل مشاوران و کارشناسان روان‌شناسی یا مسئولیت اجتماعی باشند که ورزشکاران را در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی یاری کنند. همچنین با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد که با فراهم کردن فرصت‌های همکاری اجتماعی و همچنین فراهم‌سازی فرصت‌هایی برای ورزشکاران به منظور مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و خیریه می‌تواند به تقویت حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی آن‌ها کمک کند. این فعالیت‌ها نه تنها به جامعه کمک می‌کند، بلکه به افزایش احترام و همبستگی میان ورزشکاران منجر می‌شود. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد که با تشویق به رقابت سالم توسط فدراسیون‌ها و مدیریت باشگاه‌ها باید به ترویج رقابت‌های سالم و اخلاقی در ورزش پرداختند و از رفتارهای ضد اخلاقی جلوگیری کنند. برگزاری مسابقات با رعایت دقیق اصول اخلاقی و

جوایزی برای رفتارها و روحیه مثبت می‌تواند مدل‌ساز
باشد.

References

- Ayaz, A., Zaman, W., Radák, Z., & Gu, Y. (2024). Green strength: The role of micronutrients in plant-based diets for athletic performance enhancement. *Heliyon*, 10(12). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e32803>
- Blauwet, C., & Willick, S. E. (2012). The Paralympic Movement: using sports to promote health, disability rights, and social integration for athletes with disabilities. *Pm&r*, 4(11), 851-856. <https://doi.org/10.1016/j.pmrj.2012.08.015>
- Carter, E. (2009). Athlete social responsibility (ASR): A grounded theory inquiry into the social consciousness of elite athletes. <https://doi.org/10.1016/j.pmrj.2012.08.015>
- Faust, M. (2024). Adolescent Athletes and Sport Specialization: A survey study of the determining factors in sport specialization in adolescent athletes.
- Freire, G., Contreira, A., De Moraes, J., De Oliveira, D., Fiorese, L., & Junior, J. D. N. (2023). Coach-athlete relationship, team cohesion and motivation in Brazilian youth athletes: A cluster analysis. *Human Movement*, 24(1). <https://doi.org/10.5114/hm.2023.116531>
- Gu, S., & Xue, L. (2022). Relationships among sports group cohesion, psychological collectivism, mental toughness and athlete engagement in Chinese team sports athletes. *International journal of environmental research and public health*, 19(9), 4987. <https://doi.org/10.3390/ijerph19094987>
- Henriksen, K., Schinke, R. J., Moesch, K., McCann, S., Parham, W. D., Larsen, C. H., & Terry, P. C. (2024). Updated consensus statement on improving the mental health of high-performance athletes. In *Mental Health in Sport and Physical Activity* (pp. 7-20). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003459750-2>
- Henry, I. (2016). Athlete development, athlete rights and athlete welfare: a European Union perspective. In *Delivering Olympic and Elite Sport in a Cross Cultural Context* (pp. 19-36). Routledge. <https://doi.org/10.1080/09523367.2013.765721>
- Hong, H. J., & Fraser, I. (2023). High-performance athletes' transition out of sport: developing corporate social responsibility. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 15(4), 725-741. <https://doi.org/10.1080/19406940.2023.2242877>
- Jabeen, F., Farooq, Z. H., Al Nahyan, M. T., Stachowicz-Stanusch, A., Tripathi, S. K., & Farouk, S. (2021). Athlete leadership and team performance: moderating role of organizational citizenship behavior and mediating role of team cohesion and work passion. *Indian Journal of Economics and Business*, 20(4), 189-214. [\[Google Scholar\]](#)
- Khorram, M. H. (2023). Goal orientation based relationship between coaching efficiency, athlete satisfaction, and team cohesion. *Scientific Journal of Sport and Performance*, 2(1), 70-82. <https://doi.org/10.55860/XAQQ9577>
- Kim, H. D., & Cruz, A. B. (2016). The influence of coaches' leadership styles on athletes' satisfaction and team cohesion: A meta-analytic approach. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 11(6), 900-909. <https://doi.org/10.1177/1747954116676117>
- Kirk, T. N., Haegele, J. A., & McKay, C. (2021). Exploring dignity among elite athletes with disabilities during a sport-focused disability awareness program. *Sport, Education and Society*, 26(2), 148-160. <https://doi.org/10.1080/13573322.2020.1713078>
- Kobadi, M. H., Aghaei, N., & Nikravan, M. (2024). Designing a Model for Developing Personal Social Responsibility of Iranian Professional

- Athletes. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 11(1), 43-60.
<https://doi.org/10.30473/fmss.2024.66974.2503>
- Kwon, S. H. (2024). Analyzing the impact of team-building interventions on team cohesion in sports teams: a meta-analysis study. *Frontiers in Psychology*, 15, 1353944.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1353944>
- Martins, P., Rosado, A., Ferreira, V., & Biscaia, R. (2017). Personal and social responsibility among athletes: The role of self-determination, achievement goals and engagement. *Journal of human kinetics*, 57, 39.
<https://doi.org/10.1515/hukin-2017-0045>
- Nelis, S., Dijkstra, H. P., Damman, O. C., Farooq, A., & Verhagen, E. (2024). Shared decision-making with athletes: a survey study of healthcare professionals' perspectives. *BMJ Open Sport & Exercise Medicine*, 10(2), e001913.
<https://doi.org/10.1136/bmjsem-2024-001913>
- Oh, Y. (2024). Team Cohesion in Records/Martial Arts Sport Athletes: Transformational Leadership and the Role of Narcissism. *SAGE Open*, 14(2), 21582440241248900.
<https://doi.org/10.1177/21582440241248900>
- Park, S., Kim, S., & Magnusen, M. J. (2022). Two sides of the same coin: Exploring how the bright and dark sides of team cohesion can influence sport team performance. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 17(3), 519-531.
<https://doi.org/10.1177/17479541211042555>
- Qiu, T. (2024). Appraisal of Ethics on Key Value of Chinese Athletes Towards a Model for Athletic Training Program. *International Journal of Education and Humanities*, 13(3), 182-188. <https://doi.org/10.54097/ytmqja62>
- Reed Sr, R. J. (2024). A Logistics Regression Analysis of the Relationship Between Explicit Stigmas, Over-Conformity to Sport Ethic, and Athletic Identity on the Help-Seeking Behaviors of Intercollegiate Athletes (Doctoral dissertation, Southern Illinois University at Carbondale). [\[Google Scholar\]](#)
- Staurowsky, E. (2014). College athletes' rights in the age of the super conference: The case of the All Players United campaign. *Journal of Intercollegiate Sport*, 7(1), 11-34.
<https://doi.org/10.1123/jis.7.1.11>
- Tuakli, Y. A., Goutos, D., Ramia, I., Galea, N. R., Mountjoy, M. L., Grimm, K., ... & Bekker, S. (2022). 'Knowing we have these rights does not always mean we feel free to use them': athletes' perceptions of their human rights in sport. *BMJ Open Sport & Exercise Medicine*, 8(3), e001406.
<https://doi.org/10.1136/bmjsem-2022-001406>
- Wang, L., Xu, J., & Liu, Y. (2024). The impact of team cohesion on athlete engagement in collegiate basketball leagues: the moderating role of paternalistic leadership. *Frontiers in Psychology*, 15, 1473506.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1473506>
- Yaroshenko, O., Kaganovska, T., Sheverdina, V., Sliusar, A., & Rozhnov, O. (2024). Protection of athletes' rights in international sports organizations. *Statute Law Review*, 45(2), hmae041.
<https://doi.org/10.1093/slr/hmae041>